

Autor: Karolina Tatarczyk

Metody numeryczne (Matematyka)

Projekt 1

Metoda bisekcji

Napisać procedurę realizującą algorytm metody bisekcji (argumenty: f , a , b , e).

Korzystając z napisanej procedury:

a) Wyznaczyć wszystkie rzeczywiste pierwiastki wielomianu: $f(x) = x^5 + 4x^3 + 2x - 8$.

b) Wyznaczyć (z dokładnością 10^{-6}) najmniejszy dodatni pierwiastek funkcji:

$$h(x) = \exp(-x^2) \sin x - \cos x.$$

c) Znaleźć (z dokładnością do sześciu cyfr po przecinku) największą liczbę $x \in (0, 40]$, dla której jest spełniona nierówność: $10 \ln x + 5 \leq x$.

Rozwiązanie

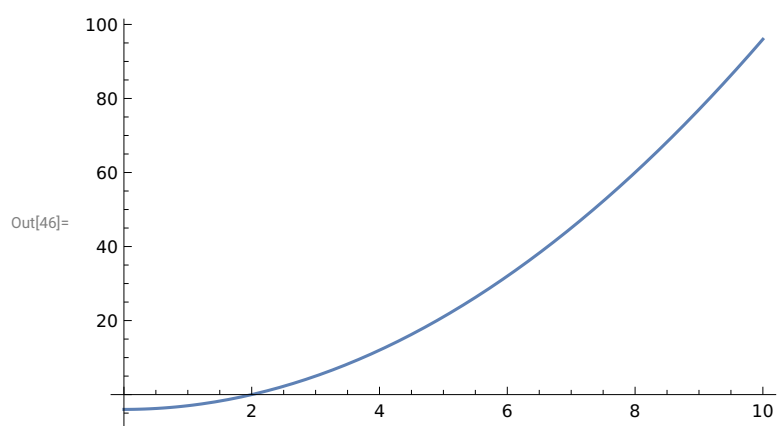
Program

```
In[12]:= Clear[bisection]
bisection[f_, a_, b_, e_] :=
Module[{xsi, a1 = a, b1 = b, epsilon1 = e}, xsi = (a1 + b1)/2;
While[Abs[b1 - a1] > (2 * epsilon1),
If[f[xsi] == 0, Return[xsi], If[f[a1] * f[xsi] < 0, b1 = xsi, a1 = xsi];
xsi = (a1 + b1)/2;];
Return[xsi];]
```

Przykład testowy:

```
In[45]:= r[x_] := x^2 - 4
```

In[46]:= **Plot[r[x], {x, 0, 10}]**

In[47]:= **bisection[r, 0, 10, 0.00001] // N**

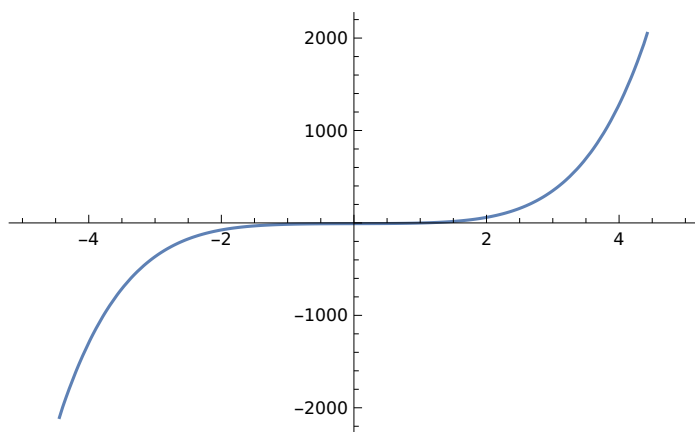
Out[47]= 2.

Zadanie a)

In[195]:= **f1[x_] := x⁵ + 4 x³ + 2 x - 8**

Plot[f1[x], {x, -5, 5}]

Out[196]=


```

g1[x_] := D[f1[x], x]
Limit[g1[x], x → ∞] > 0
Limit[g1[x], x → -∞] > 0
f1[-∞] * f1[∞] < 0

```

Out[198]=

True

Out[199]=

True

Out[200]=

True

```
In[5]:= bisection[f1, -5, 5, 0.0001] // N
```

Out[201]=

1.04973

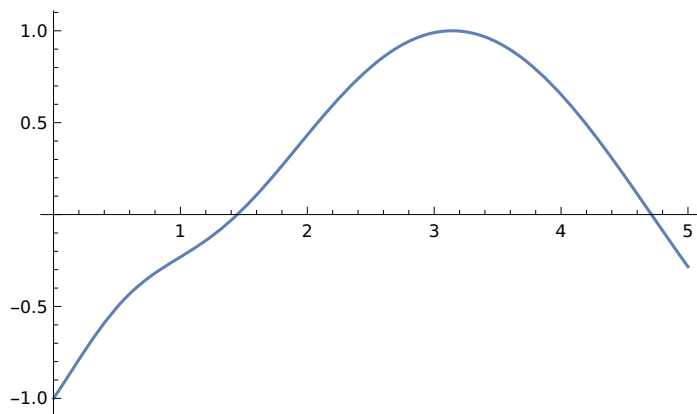
Zadanie b)

```

In[63]:= h[x_] := Exp[-x ^ 2] * Sin[x] - Cos[x]
Plot[h[x], {x, 0, 5}] (*założenie o izolacji pierwiastka*)

```

Out[64]=


```
In[65]:= bisection[h, 0, 3, 0.000001] // N
```

Out[65]=

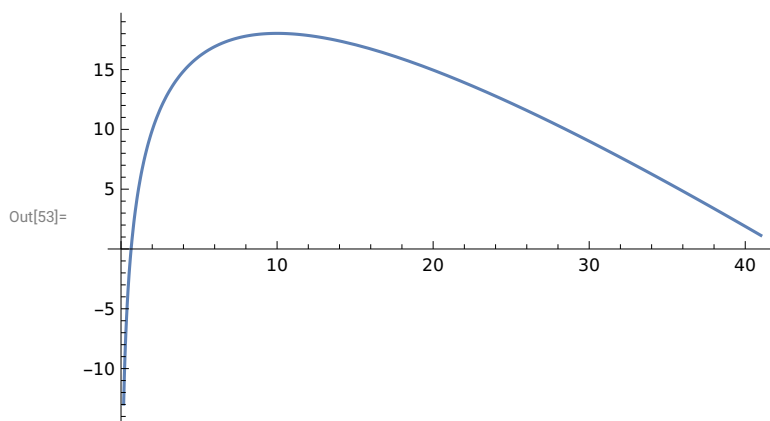
1.44884

Zadanie c)

In[52]:=

```
p[x_] := 10 Log[x] - x + 5
```

```
Plot[p[x], {x, 0, 41}]
```


In[54]:=

```
bisection[p, 0, 40, 10^(-6)] // N
```

Out[54]= 0.647076

In[55]:=

```
p[bisection[p, 0, 40, 10^(-6)]] // N
```

Out[55]= 5.44703×10^{-6}

■ (*wartość ta nie spełnia nierówności podanej w zadaniu*)

```
Clear[bisect];
```

```
bisect[f_, a_, b_, epsilon_] :=
```

```
Module[{xsi, a1 = a, b1 = b, epsilon1 = epsilon}, xsi = (a1 + b1)/2;
```

```
While[Abs[b1 - a1] > (2 epsilon1),
```

```
If[f[xsi] == 0, Return[xsi], If[f[a1] * f[xsi] < 0, b1 = xsi, a1 = xsi];
```

```
xsi = (a1 + b1)/2;];
```

```
If[f[xsi] > 0, xsi = xsi - epsilon];
```

```
(* odejmuję przybliżenie by zgadzała się nierówność*)
```

```
Return[xsi];]
```

```
bisect[p, 0, 40, 10^(-6)] // N
```

Out[58]= 0.647075

```
In[59]:= p[bisect[p, 0, 40, 10^(-6)]] // N
```

```
Out[59]= -9.00713 × 10-6
```

(*Przy podanych danych wartość przybliżonego pierwiastka, który został wyliczony z procedury 'bisection' jest większa od 0, co nie jest poszukiwaną przez nas wartością, dlatego stworzyłam drugą procedurę z dodatkowym warunkiem, że gdy wartość w naszym przybliżonym miejscu zerowym jest większa od zera to odejmujemy od niego wartość przybliżenia, co pozwala na znalezienie możliwie najmniejszej wartości 'x'*)

```
In[60]:= Plot[p[x], {x, 0.64, 0.65}]
```

